

حملات راکتی به اربیل

به قلم دیوید پولاک (/fa/experts/dywyd-pwlak-0/)

۲۴ مارس ۲۰۲۱

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/rocket-attacks-erbil-part-2

العربية (/ar/policy-analysis/alhizat-alsarwkyt-ly-arbyl-aljz-althany/)

Also published in Crisis Response Council Perspectives

درباره نویسنده

دیوید پولاک (/fa/experts/dywyd-pwlak-0/)

دیوید پولاک هموند برنستاین و مدیر «پروژه فکر» در انستیتو واشنگتن است. وی در گذشته به عنوان مشاور ارشد وزارت خارجه ایالات متحده در بخش خاورمیانه بزرگ با تمرکز بر حقوق زنان و به عنوان کارشناس منطقه‌ای «ستاد برنامه‌ریزی سیاسی» وزیر خارجه فعالیت داشته است.

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

پاسخ آمریکا باید مشخص‌تر شود و همزمان دولت اقلیم کردستان و بغداد باید اختلافات امنیتی عاجل خود را حل و فصل کنند و آن‌ها را به مسائل ارضی یا قانون اساسی و بودجه ربط ندهند

بسیاری از بحث‌های مربوط به حمله راکتی اخیر به اربیل که شش غیرنظامی را در فرودگاه و نزدیک کنسولگری آمریکا کشته و مجروح کرد مملو از کژفهمی است. اول آن که چنین حمله‌ای «بی‌سابقه» نبوده است. حمله‌ای مشابه گرچه در مقیاسی کوچک‌تر همین اواخر در سپتامبر رخ داد. در نتیجه اگر با این حملات مقابله نشود تقریباً با اطمینان می‌توان گفت که بعد از مدتی کوتاه دوباره رخ خواهد داد.

دوم این «راز» که کار چه کسی بود در واقع اصلاً راز نیست. شواهد ضمنی قانع‌کننده‌ای نشان می‌دهد که کار شبه‌نظامیان عصاب اهل الحق بوده اما از طریق یکی از گروه‌های متعدد صوری خود موسوم به «سرایا اولیاء الدم» که مسئولیت حمله را به عهده گرفته است. سوم کل بحث درباره این که آیا ایران دستور این حمله را داده عمدتاً بی‌ربط است. چون ایران قدرت این را دارد که اگر مستقیماً تهدید شود تقریباً تمام این‌گونه حملات را متوقف کند همان‌طور که در کل فاصله زمانی اکتبر پارسال تا میانه ژانویه امسال نشان داده است.

چهارم تمایل اخیر در واشنگتن به این که چنین رویدادهایی را تنها نوعی مزاحمت بی‌فایده و انحراف توجه از مسئله‌ای بسیار بزرگ‌تر یعنی رقابت با «قدرت‌های بزرگ» یا «تقریباً همپایه» چین و روسیه به شمار آورد بحث اصلی را نادیده می‌گیرد. چین و روسیه - و نه فقط ایران - به دقت واکنش آمریکا را دنبال خواهند کرد و متناسب با آن حرکت بعدی خود را در شطرنج بزرگ‌تر بین‌الملل خواهند سنجید.

پنجم پوشش اولیه حمله راکتی اربیل و تفاسیر مربوط به آن گاهی در بحث از ارتباط احتمالی با ترکیه از مسیر منحرف شد. گرچه تنش‌هایی اخیراً با کردها و عرب‌های عراق یا حتی شبه‌نظامیان یزیدی بر سر حضور پ.ک.ک در شهر سنجار (شینگال) در نزدیکی اربیل به وجود آمده بود. البته این درست است که برخی شبه‌نظامیان حشد شعبی اخیراً یا از مأموریت خود فراتر نهاده و حضور خود را در آن ناحیه افزایش داده‌اند. این هم درست است که هماهنگی بهتر بین پیشمرگه دولت اقلیم کردستان و دیگر نیروهای تامین امنیت در آن‌جا به

کاهش تهدیدات از سوی ترکیه یا پکن کمک خواهد کرد اما هیچ مدرکی وجود ندارد که حمله به اربیل اصلا ربطی به هیچ یک از این دو مسئله داشته باشد برعکس به روشنی معلوم است که این حمله حرکت تاکتیکی دیگری از سوی گروه‌های نیابتی ایران بوده است تا فشار بر آمریکا و میزبانان عراقی آن را برای جدا کردن راه آن‌ها از هم افزایش دهند و به تسریع کاهش تحریم‌ها علیه ایران کمک کنند

از این منظر واکنش‌ها به حمله اربیل تا به حال یکدست نبوده است از سویه مثبت آن مقامات آمریکایی سریع و قاطع در سطحی بسیار بالا اظهار نظر کرده‌اند و وزرای خارجه و دفاع هر دو این حمله را محکوم کردند و تاکید کردند که شراکت راهبردی آمریکا با عراق و دولت اقلیم کردستان ادامه خواهد یافت این واکنش به درستی با یک رویکرد دیپلماتیک چندجانبه شامل اظهارات حمایتگرانه از سوی مقامات اروپایی و سازمان ملل تکمیل شد.

اما در سویه منفی بیانه‌های آمریکا تا به حال از هر گونه جزئیات اجتناب کرده است ایده بهتر این بود که اول بگویند هر طرحی برای کاهش بیشتر نیروهای آمریکایی در عراق و جایگزینی آن‌ها با نیروهای از کشورهای دیگر ناتو فعلا مطرح نیست و دوم این که هر گونه طرح و ایده‌ای برای کاهش یا لغو تحریم‌ها علیه ایران تا اطلاع ثانوی متوقف می‌شود تا زمانی که ایران این حملات نیابتی را متوقف کند این کار باعث می‌شود از تکرار اشتباهات قبلی و پرهزینه تلاش برای جدا کردن مسئله هسته‌ای ایران از باقی سوءرفتارهای این کشور در منطقه - که عملا تسلیم شدن به باج‌گیری هسته‌ای است - پرهیز شود و سوم تاکید بر این که بعد از این نه فقط حملات مرگبار علیه آمریکایی‌ها بلکه هر نوع حمله از این دست علیه هرگونه اهداف مربوط به دوستان هم در این محاسبه گنجانده خواهد شد به این ترتیب این تصور مخرب که آمریکا به نوعی حملات غیرمرگبار علیه شهروندان خود یا حتی حملات مرگبار علیه شرکای محلی خود را تحمل می‌کند از بین می‌رود

همچنین آنچه در این بحث بارها نادیده گرفته شده این است که واکنش‌های دولت اقلیم کردستان و دولت عراق را می‌شود بهبود داد قابل درک است که هر دو دولت با فشارهای چندجانبه شدیدی مواجه هستند: از طرف هم‌دیگر از طرف ایران ترکیه شبه‌نظامیان داخلی بحران اقتصادی و نیز از طرف مردم محروم خودشان با این حال مسئولیت امنیت عمدتا به عهده خودشان است و این یعنی آن‌ها باید دست‌کم اختلافات دوجانبه خود را درباره امور امنیتی عاجل سریعتر حل و فصل کنند و این مسائل را به مشکلات کلی‌تر ارضی یا قانون اساسی و بودجه ربط ندهند.

سرانجام همان قدر که اربیل و بغداد همچنان حمایت آمریکا و دیگر کشورهای غربی را می‌خواهند باید از رفتارهای ضددموکراتیک فاحش مثل حمله به معترضان صلحجو یا زندانی کردن روزنامه‌نگاران اجتناب کنند این گونه اقدامات تحریک‌آمیز نه فقط غیرضروری و شرم‌آور است بلکه موضع بین‌المللی آن‌ها را تضعیف می‌کند آن‌ها را بیش از پیش در برابر ایران آسیب‌پذیر می‌سازد و حملات مشابه حمله اخیر در اربیل را تشویق می‌کند

دیوید پولاک هموند برنستاین در انستیتو واشنگتن و مدیر انجمن فکرة است این مقاله بار نخست به‌عنوان بخشی از بحث آنلاین «شورای پاسخ به بحران» (<https://www.crcouncil.org/post/rocket-attacks-on-erbil-part-2>) منتشر شده است.

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Iran Takes Next Steps on Rocket Technology

♦
Farzin Nadimi
(/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology)

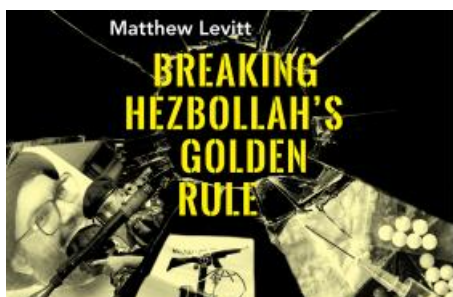

BRIEF ANALYSIS

Saudi Arabia Adjusts Its History, Diminishing the Role of Wahhabism

۱۱ فوریه ۲۰۲۲

♦
Simon Henderson
(/policy-analysis/saudi-arabia-adjusts-its-history-diminishing-role-wahhabism)

ARTICLES & TESTIMONY

Podcast: Breaking Hezbollah's Golden Rule

۹ فوریه ۲۰۲۲

♦
Matthew Levitt
(/policy-analysis/podcast-breaking-hezbollahs-golden-rule)

TOPICS

(/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/) نظامی و امنیتی

(/policy-analysis/rb-w-aslam-syasy/) عرب و اسلام سیاسی

REGIONS & COUNTRIES

(/policy-analysis/trkyh/) ترکیه

(/policy-analysis/raq/) عراق

(/policy-analysis/ayran/) ایران